JESIEŃ

Scenariusz 1
Zasada 3R

60 minut

Grupa docelowa:
dzieci przedszkolne i wczesnoszkolne.

Odniesienie do podstawy programowej edukacji przedszkolnej:
Dziecko:
- wykonuje własne eksperymenty graficzne farbą, kredką, ołówkiem, mazakiem,
- śpiewa piosenki,
- rozumie bardzo proste polecenia w języku obcym nowożytnym i reaguje na nie; uczestniczy w zabawach, np. muzycznych, ruchowych, plastycznych, konstrukcyjnych, teatralnych; używa wyrazów i zwrotów mających znaczenie dla danej zabawy lub innych podejmowanych czynności; powtarza rymowanki i proste wierszyki, śpiewa piosenki w grupie; rozumie ogólny sens krótkich historyjek opowiadanych lub czytanych, gdy są wspierane np. obrazkami, rekwizytami, ruchem, mimiką, gestami,
- posługuje się pojęciami dotyczącymi życia zwierząt, roślin, ludzi w środowisku przyrodniczym.

Odniesienie do podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej:
Uczeń:
- chroni przyrodę,
- segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania,
- planuje i realizuje własne projekty/prace,
- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem; maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli,
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne, i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych (sklejanie klejem oraz łączenie bez użycia kleju),
- rozumie bardzo proste wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka: rozumie sens krótkich wypowiedzi, opowiadań, bajek i historyjek oraz prostych piosenek i wierszyków, szczególnie gdy są wspierane np. obrazkami, rekwizytami, ruchem, mimiką, gestami, dodatkowymi dźwiękami.

Cele główne:
- kształtowanie postaw proekologicznych,
- budowanie odpowiedzialności za losy Ziemi.

Cele szczegółowe:

- wyjaśnienie pojęć: *reduce*, *reuse*, *recycle*,
- poznanie sposobów unikania gromadzenia zbędnych rzeczy, nadmiernego wytwarzania odpadów w gospodarstwie domowym, powtórnego wykorzystania przedmiotów i odpowiedniego segregowania odpadów,
- wykonanie koszulki z ekologicznym przesłaniem,
- nauka ekologicznej piosenki w języku angielskim.

Metody pracy:

- praktycznego działania,
- pokazowa,
- polisensoryczna.

Formy pracy:

- indywidualna,
- zbiorowa,
- grupowa.

Pomoce dydaktyczne:

ilustracja smoka Bazyla w koszulce z logo *reduce, reuse, recycle*, trzy karty z napisami: *reduce, reuse, recycle* i ilustrującymi je grafikami, pojemnik, w którym umieszczone zostały różne ilustracje związane z ograniczeniem liczby odpadów w życiu codziennym, duży karton wypełniony różnego rodzaju odpadami, farby, pisaki lub pastele do malowania tkanin.

Materiały i narzędzia:

magnetofon z wejściem USB, pendrive z nagraną piosenką *Reduce, reuse, recycle* (lub komputer z dostępem do internetu i możliwością odtworzenia utworu), szczoteczki do zębów, pasty do zębów, wiaderko, stoper, rzeczy niezbędne do przygotowania przedmiotu użytkowego z puszki po mleku lub kawie (puszka po mleku, sznurek jutowy, ratanowy, mulina lub wełna, klej typu *magic*), pojemniki do segregacji, bawełniane koszulki bez nadruku, w jasnym kolorze.

Przebieg zajęć

Wskazówka dla nauczyciela
Przed zajęciami należy poprosić dzieci o przyniesienie szczoteczek oraz past do zębów i bawełnianych koszulek bez nadruków, w jasnym kolorze.

1. Wprowadzenie do zajęć

Nauczyciel prezentuje dzieciom ilustrację Smoka Bazyla w koszulce z logo *Reduce, reuse, recycle* na przodzie. Nauczyciel pyta dzieci, czy rozpoznają słowa umieszczone na koszulce i czy z czymś im się one kojarzą. Dzieci powinny rozpoznać przede wszystkim słowo *recycle* ze względu na to, że słowo recykling często występuje w języku polskim.

2. *Reduce, reuse, recycle* – wyjaśnienie pojęć

Nauczyciel prezentuje dzieciom trzy karty z napisami i grafikami ilustrującymi ich przesłanie, a następnie pokrótce wyjaśnia reguły kryjące się pod angielskimi słowami:

- *reduce* – ogranicz; zasada związana z ograniczeniem odpadów i minimalistycznym podejściem zarówno do już posiadanych rzeczy, jak i do tych dopiero kupowanych; kupować powinno się jedynie rzeczy naprawdę potrzebne,
- *reuse* – użyj ponownie; reguła oznacza powtórne (a nawet wielokrotne) wykorzystywanie różnych rzeczy, naprawę tych zniszczonych, wymianę tych niepotrzebnych lub przekazanie ich osobom potrzebującym, a także wymyślanie dla przedmiotów nowych zastosowań,
- *recycle* – segreguj; zasada ta związana jest z odzyskiwaniem surowców z odpadów i ponownym ich wykorzystaniem do produkcji nowych przedmiotów poprzez segregowanie śmieci i umieszczanie ich w odpowiednich pojemnikach.

Po objaśnieniach nauczyciel umieszcza wszystkie trzy karty na tablicy.

3. *Zero waste*

Nauczyciel stawia przed dziećmi pojemnik, w którym umieszczone zostały różne ilustracje związane z ograniczeniem liczby odpadów w życiu codziennym. Zadaniem ochotników jest dopasowanie ilustracji do jednej z trzech kategorii: *reduce, reuse, recycle*. Uczestnicy próbują uargumentować swoje decyzje.

4. *Reduce, Reuse, Recycle Song* – nauka piosenki w języku angielskim

Nauczyciel odtwarza piosenkę stacji Kiboomers (dostępna na YouTubie) i inscenizuje jej treść, by ułatwić odbiór. Na słowa: *Reduce, reuse, recycle* unosi do góry karty z tymi napisami. Na słowa: *It's simple to remember, recycle what you use* prezentuje gest zapamiętywania, delikatnie dotykając palcem wskazującym swojej skroni. Na słowa: *separate glass and paper, separate plastic and tin* wskazuje wymieniane przedmioty. Na słowa: *then put them in their places in the recycling bin* wskazuje na kosze do segregacji przygotowane np. z pudełek po butach. Na

słowa: *plastic with plastic, paper with paper, tin with tin and glass with glass* umieszcza wymieniane przedmioty w odpowiednim koszu do segregacji, a na słowa: *it's very easy to do* – unosi kciuk do góry. Podczas powtórnego odtworzenia utworu dzieci próbują inscenizować jego treść razem z nauczycielem.

5. Trzy zasady, trzy zadania do wykonania – działania praktyczne

Zadanie 1 – *reduce*: nauczyciel zabiera dzieci do przedszkolnej lub szkolnej łazienki, gdzie nastawia stoper na trzy minuty i wspólnie z dziećmi myje przez ten czas zęby. Przed rozpoczęciem szczotkowania nauczyciel umieszcza pod kranem wiaderko, do którego spływać będzie odkręcona woda. Po zakończeniu czynności nauczyciel prezentuje dzieciom poziom wody w wiaderku i uzmysławia, jak wiele jej marnujemy podczas codziennych czynności, takich jak np. mycie zębów, mycie rąk czy mycie włosów. Przy okazji wspomina o konieczności oszczędzania wody. Zgromadzoną podczas ćwiczenia wodę można później wykorzystać do podlania kwiatów w przedszkolnym lub szkolnym ogrodzie.

Zadanie 2 – *reuse*: dzieci przygotowują przedmiot użytkowy z puszki po mleku lub kawie.
Potrzebne materiały: puszka po mleku, sznurek jutowy, ratanowy, mulina lub wełna, klej typu *magic*.
Sposób wykonania:

1) puszkę owijamy ciasno sznurkiem ratanowym, jutowym lub muliną; przyklejamy koniec sznurka klejem typu *magic*,
2) pozostawiamy pracę do wyschnięcia,
3) gotowa puszka idealnie sprawdzi się w roli doniczki, pojemnika na drobiazgi, przybornika na biurko itp.

Zadanie 3 – *recycle*: nauczyciel umieszcza na środku sali duży karton wypełniony różnego rodzaju odpadami. Obok rozkłada pojemniki do segregacji i prosi dzieci o posortowanie śmieci.

6. Przestrzegamy zasady 3R – działania praktyczne

Dzieci przynoszą z domów bawełniane koszulki w jasnym kolorze, bez nadruków. Wkładają do środka koszulek kawałki kartonu, ręczniki lub ściereczki kuchenne, aby pastele lub farby nie przesiąkły na drugą stronę. Starsze dzieci piszą na przodzie koszulki słowa omawiane na zajęciach (na wzór koszulki Smoka Bazyla), młodsze mogą namalować ilustracje je symbolizujące.

Wskazówka dla nauczyciela

Do przygotowania koszulek wykorzystać można farby, pisaki lub pastele do tkanin. By zabezpieczyć i utrwalić projekt na koszulce, konieczne będzie postępowanie zgodne z instrukcjami umieszczonymi na produkcie, który zostanie wykorzystany.